

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ

Ἐπιχειρώντας κανείς νά κάνει μιὰ ἀνασκόπηση τῆς θεατρικῆς ζωῆς τῆς καλοκαιρινῆς σαζόν, θά μπορούσε μέ δυό λόγια νά τήν χαρακτηρίσῃ ὀλότελα στερημένη καί τοῦ παραμικροῦ ἔστω ἐνδιαφέροντος.

Σ' ὄλο τὸ καλοκαιρινό διάστημα οὔτε ἔργα ἑλληνικά ἀξία λόγου δόθηκαν—ἐκτός μιᾶς ἢ δυό ἐξαιρέσεων—οὔτε ξένα. Ὁ μαρasmus πού ἐκδηλώθηκε κτόπησε τόσο τοὺς συγγραφεῖς ὅσο καί τοὺς θιάσους.

Κι' ἀλήθεια, ἐκτός ἀπ' τὸν θίασο τοῦ Ἀργυροπούλου πού ἐπαιξε ἕνα μῆνα στὰ Διονύσια καί μετεβλήθηκε ὕστερα σὲ πλανόδιο συγκρότημα καί τὸ θίασο τοῦ Παγκρατιοῦ—ἂν μπορεῖ νά λεχθῇ θίασος ὅπως κατήντησε τὸν τελευταῖο καιρὸ—ποῦ ἄλλο θέατρο θά μπορούσε νά μνημονευσθῇ; Οἱ λίγες παραστάσεις τῆς Διᾶ Χαλκούση ἢ δυό τριῶν ἄλλων πού ἀνήγγελλαν κάθε τόσο κι' ἀπὸ μιὰ παράσταση στὰ προάστεια καί στὰ περίχωρα τῶν Ἀθηνῶν; Ὅχι δά! θάταν πολὺ ἀστεία μιὰ τέτοια ὑπόθεση.

Ἄλλὰ τὸ σημερινό μου σημεῖωμα κάθε ἄλλη σχέση ἔχει παρά τὸ νά ἐξετάσῃ τίς αἰτίες καί τίς ἀφορμές τοῦ μαρasmus αὐτοῦ. Θά μιλήσω γιαντὰ μιὰν ἄλλη φορά πού ὁ χώρος καί ὁ καιρὸς θά μοῦ τὸ ἐπιτρέπει.

Σήμερα, εἶπαμε, θά προσπαθῆσω νά δώσω ἕνα ἀπλό δελτίο τῶν ὅσα ἔγιναν, καί σαυτὸ μόνο θά περιοριστῶ.

Καί πρῶτα, πρῶτα ἄς πάρουμε τὴν «Πόρτα καί τὸ παράθυρο» ἔργο σὲ τρεῖς πράξεις τοῦ κ. Δ. Ἰωαννοπούλου πού παίχτηκε στὰ Διονύσια. Ἀναμφισβήτητα ὁ κ. Ἰωαννόπουλος μέ τὸ καινούργιο αὐτὸ ἔργο δὲν προσέθεσε τίποτε στὴν ἀξία τοῦ ταλέντου του, πού πραγματικά εἶναι μιὰ ἀπὸ τίς ἀξιοπροσεχτότερες πού ἔχουν νά ἐπιδειξοῦν οἱ σημερινοὶ νέοι. Ἄν ἢ «Πόρτα καί τὸ Παράθυρο» δίνονταν πρωτύτερα ἀπὸ τὴν «Σάσα παντρεύεται», θά χειροκροτούσαμε τὴν ἐξέλιξη τοῦ συγγραφέως τῆς, μὰ μετὰ, ὅπως δόθηκε.

μᾶς κάνη νά πιστεύουμε πὸς ὁ κ. Ἰωαννόπουλος προτίμησε τὰ εὐκόλα χειροκροτήματα πού μπορεῖ νάχαν κωμωδίες τῶν παρισινῶν boulevards παρά οἱ λεπτεῖς κωμωδίες πού μ' αὐτὲς πρωτοφάνηκε, κι' ἔδειξε πὸς μπορεῖ νά τὸν ἐνδιαφέρουν. Ὁ συγγραφέας τῆς «Σάσας παντρεύεται» προτίμησε τὴ φορὰ αὐτὴ νά γράψῃ γιὰ τὸν πολὺ κόσμο, καί τὸ πέτυχε ἀρκετά. Θάταν κρίμα ὅμως ἕνα ταλέντο τέτοιο ν' ἀφεθῇ στὴν ἐξυπηρέτηση τῶν εὐκολῶν γούστου τοῦ κοινοῦ παρά στὴν κατάκτηση μιᾶς βαθμίδας παραπάνω. Καί τὸ λέω αὐτὰ γιὰτί ξέρω πὸς μπορεῖ ὁ κ. Ἰωαννόπουλος νά κάνη τὴν κατάκτηση αὐτὴ, ἀρκεῖ νά τὸ θελήσῃ.

Δυὸ μονόπρακτα τοῦ κ. Ἀγγ. Σημηριώτη πού παίχτηκαν στὸ Παγκράτι, ἀξίζει νά ξεχωρισθοῦν—εἰδικότερα ὁ πρόλογος τῆς «Ἀστραίας». Ἀπορίας ἀξιο στὴν περίπτωσιν αὐτὴ εἶναι πὸς ὁ κ. Σημηριώτης δέχτηκε νά παρουσιαστοῦν τὰ ἔργα του—ἔργα πού στηρίζονται περισσότερο ἀπ' ὅλα στὴν ἐμφάνισιν στὴν δημιουργία δικῆς των ὀλότελα ἀτμόσφαιρας—στὰ γάλλια πού παρουσιάσθηκαν. Κι' ἢ ἀπορία αὐτὴ γίνεται ἀκόμα μεγαλύτερη ἂν συλλογισθῇ κανεῖς πὸς ὁ συγγραφέας τῶν ἔργων αὐτῶν ἦταν ὁ κ. Σημηριώτης πού δὲν εἶχε ἀνάγκη τὸ λαϊκὸ θέατρο γιὰ νά διη παιγμένα τὰ μονόπρακτὰ του πού ἀσφαλῶς ἦταν ἀξία καλύτερης τύχης.

Δυὸ ἔργα ἀκόμα πού ξεχωρίζουν εἶναι τὸ «Μιά γυναίκα πέρασε...» τρίπρακτο κωμωδία τοῦ κ. Α. Ζαχαρίτσα καί τὸ «Φονικό» τετράπρακτο δράμα τοῦ κ. Γ. Σημηριώτη, καί τὰ δυὸ παιγμένα στὸ Παγκράτι. Τὸ πρῶτο, πού εἶχε ἀναμφισβήτητα πολλὰ ἀσκητικά ψεγάδια, τὸ σώζει ὁ λεπτός διάλογός του κι' ἀκόμα ἢ λεπτότερη προσπάθεια τοῦ συγγραφέως του στὴν ἐρευνα καί στὴν ἀπόδοση ὀρισμένων ψυχικῶν συναισθημάτων. Τὸ δεύτερο—ξεχωρίζει ἢ τετάρτη πράξις τῆς φυλακῆς—παρ' ὄλο πὸν εἶναι ἀρκετὰ προχειρογραμμένο καί γεμάτο κοινωνικοὺς ἀφορισμούς, τὸ διακρίνει μιὰ ἐπαινετὴ προσπάθεια ἐξετάσεως τῶν κοινωνικῶν συνθηκῶν καί τῶν ἀστείων προλήψεων πού ἀκόμα ἐξακολουθοῦν νά μᾶς βραβαίνουν.

Καί γιὰ νά τελειώσουμε, δόθηκε στὸ Παγκράτι πάλι, μιὰ τρίπρακτο δραματικὴ κωμωδία τοῦ κ. Ρῶτα, «Ὁ σύζυγος τρελλαινεται». Ἡ κωμωδία αὐτὴ—ἐξαισία καί πρωτότυπη ὑπόθεση—τὴν χαλνὰ φοβερά ἢ τρίτη πράξις πὸν μένει σάν ξεκάρφωτη καί πού δὲν μπορεῖ νά μετατρέψῃ τὴν κωμικότητα σὲ δράμα, ὅπως τὸ θέλει ὁ συγγραφέας—μέ μόνη μεσολάβηση γιαντὸ τῆς φοβερῆς ἐπανάληψης τῆς λέξης «Σάγκουα» καί μερικῶν ἄλλων.

Ἐκτός ἀπ' αὐτὰ παίχτηκαν καί ἕνα δυὸ ἄλλα τρίπρακτα καί μιὰ σωρεία ἀπὸ μονόπρακτα, μέ ὑποθέσεις κοινώτατες, πού θάταν προτιμότερο τόσο γιὰ τοὺς συγγραφεῖς των ὅσο καί γιὰ μᾶς νά τὰ ξεχάσουμε.

Ἔτσι ἢ φετεινὴ καλοκαιρινὴ σαζόν ἀπὸ ἀπόψεως ἀνεβασματος ἔργων ἐκλείσει ἄδοξα καί χωρὶς νά μᾶς θημιζῇ τίποτα ἄλλο πρὸ τὴν ἀνιαρότητα τῶν ὥρων πού περάσαμε παρακολουθώντας τίς παραστάσεις τους.